

Dansk Nationalbibliografi - Formål og virkemåde

Hvad er nationalbibliografien

Nationalbibliografien er registrering af den nationale publiceringsvirksomhed. Nationalbibliografien dækker principielt alle publikationstyper. Registreringen foregår ved, at der laves bibliografisk poster, der beskriver de enkelte materialer:

Nationalbibliografien bør omfatte den løbende nationale publicerings-virksomhed, og hvor det lader sig gøre, tillige sørge for retrospektiv dækning. Om nødvendigt bør selektionskriterier defineres og publiceres af den nationalbibliografiske institution¹.

Den danske nationalbibliografi har som lovgrundlag *Lov om biblioteksvirksomhed nr. 340 af 17. maj 2000*:

- *§ 16. Staten afholder udgiften til udarbejdelse af nationalbibliografien, der indgår i den nationale fælles bibliotekskatalog.*
- *Stk. 2. Staten bidrager til, at den nationale fælles bibliotekskatalog i videst muligt omfang stilles til rådighed for enhver ved adgang via Internet.*

Hvad er formålet med nationalbibliografien

Nationalbibliografiens overordnede formål er at understøtte formidlingen til borgeren af væsentlige dele af den danske kulturproduktion. Væsentligheden fastlægges i form af selektionskriterier.

Dette opnås gennem:

- At registreringerne indeholder de oplysninger, der sikrer den funktionalitet borgerne har brug for (fx at finde bestemte publikationer og kunne skelne og vælge mellem forskellige publikationer)
- At stille registreringerne til rådighed for borgerne på den mest hensigtsmæssige facon (Gennem de værktøjer og tjenester som bibliotekerne og borgeren benytter - f.eks. DanBib, Bibliotek.dk, Google, WorldCat m.fl.).

Nationalbibliografiens virkemåde

Nationalbibliografien skal sikre at grundlaget for en **kvalitativ** formidling er til stede. Selve udarbejdelsen skal ske på den mest **effektive** facon.

Kvaliteten i registreringerne opnås ved at anvende internationale anerkendte regler og standarder for registrering. Denne standardisering sikrer også samspil med udenlandske registreringer i bibliotekernes kataloger, statistiske formål samt samspil med andre systemer (fx grundlag for udbetalingen af biblioteksafgift).

Effektivitet opnås gennem fokusering på:

1. procedurer ift. indsamling, selektion og registrering.
Der bør løbende (og under hensyntagen til gældende regler og standarder) arbejdes for at etablere samarbejder omkring selektion, dataproduktion og datagenbrug med udgivere og andre dataproducenter.
2. en rationel og pragmatisk politik for selektion og registreringsniveau.

Der bør løbende arbejdes for at etablere tidssvarende og økonomisk forsvarlige selektionskriterier og registreringsniveauer. Endvidere skal såvel selektion som registreringsniveau fastlægges i forhold til andre services og brugerbehov.

- *Selektionskriterier skal så vidt muligt baseres på en kombination af flg. kriterier:*
 - a. *Brugerbehov*
 - b. *Om andre services formidler danske publikationer (fx andre dataleverandører til DanBib og Bibliotek.dk). Genbrug og aggregering bør være i fokus.*
 - c. *Økonomi*
- *Ligeledes skal registreringsniveauer fastlægges ift. en kombination af:*
 - a. *Brugerbehov*
 - b. *Samspil med andre services (fx den etablerede ordning 'bibliotekskatalogisering', hvor DBC bl.a. beriger nationalbibliografiske poster ud fra bibliotekernes ønsker)*
 - c. *Økonomi og genbrugsmuligheder*

¹ Uddrag fra rekommandationer fra International Conference on National Bibliographic Services, København, november 1998, publiceret: <http://www.ifla.org/VI/3/icnbs/fina-dk.pdf>